

השבת של רבי נחמן מקרסל

לזכרון נצח אריון ר' ישראל זצ"ל אב"ד קרסל, זצ"ל

וספרתם לכם ... (ויקרא כ"ג, ט"ו)

'לכם' לעצמכם. 'לכם' — לעצמכם דייקא, שכל אחד צריך לספר ספירת העמר, שהוא בחינת התחזקות (כמבואר בלקוטי הלכות – הלכות פסח ט' – אות כ': על ידי שמביאין עמר שעורים מאכל בהמה ומניפין ומרימין אותו למעלה ולמטה למי שהשמיים והארץ שלו ולכל ארבע רוחות העולם למי שכל ארבע רוחות העולם שלו, כמו שפירש רש"י שם, על ידי זה מגלין ומפרסמין כי מלא כל הארץ כבודו, היינו שגם בבחינת שעורים שהוא תכלית הגשמיות, בחינת מאכל בהמה העדר הדעת, בחינת פגם כל החטאים, גם שם מלא כבודו יתברך, כי לית אתר פנוי מניה והוא יתברך מחיה את כלם. ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל) לעצמו כפי מה שהוא ולא יפול בדעתו מחמת שנדמה לו שחבריו בני גילו טובים ממנו הרבה, כי אף על פי שהוא מידה טובה להיות ענו ולהחזיק כל אדם טוב ממנו, אבל אם יפול בדעתו על ידי זה, חס ושלוש, אין זה ענוה, אדרבא, זהו גדלות גדול שאין נאה לו שיעבד איזה עבודה לה' יתברך ועדין הוא רחוק כל כך וחבריו כבר זכו למה שזכו, כי אסור להרהר אחרי המקום ומי יודע מאיזה מקום הוא ובאיזה מקומות נמשך על ידי מעשיו, כי אין אדם דומה לחברו כלל. על כן כל אדם שרוצה לצאת מטמאתו וזְהַמְתוּ, שזה בחינת ספירת העמר כדי שיטהרו וכו', צריך לספור הימים לעצמו דייקא ואל יפיל אותו חברו כלל, חס ושלוש.

וזוהו 'וספרתם לכם' — 'לכם' לעצמכם דייקא, והבן היטב וכעין שכתב רבנו ז"ל על פסוק: "אחד היה אברהם", שעיקר התקרבות אברהם אבינו עליו השלום לה' יתברך היה על ידי שחשב תמיד שהוא רק אחד בעולם ולא הסתכל על שום מונע ומעכב ומבלבל וכו', עיין בתחילת הספר לקוטי תניינא עניין זה.

ובאמת כמו שיש כמה מיני מניעות מהמונעים הרשעים או מתנגדים הרוצים למנע מהאמת בכמה הסתות ופתוים ודברי ליצנות וחלקלקות וכו', כן יש גם כמה מיני מניעות וחלישות הדעת אפילו מחבריו ואוהביו באמת. וכל זה אי אפשר לבאר בכתב רק כל אחד יבין בעצמו כפי עניינו, וכנגד כל מיני מניעות וחלישות הדעת שבעולם צריכין לילך בדרך הנ"ל בבחינת אחד היה אברהם לחשוב כאילו הוא יחידי בעולם כנ"ל. וזה בחינת 'וספרתם לכם', 'לכם' — לעצמכם, כנ"ל.

וכמו שמובא בהמעשה של החכם והתם (ספורי מעשיות - מעשה טו). מבאר שם שהתם היה רצען וכו' ולא היה יכול המלאכה כראוי ומנעל שלו היה בשלשה קצוות וכו' והוא היה מתפאר בו מאד: כמה נאה ויפה המנעל הזה וכו'. והייתה שואלת לו אשתו: אם כן, מפני מה שארי בעלי מלאכות נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים ואתה אינך לוקח כי אם אחד זהב וחצי, השיב לה: מה לי בזה, זה מעשה שלו וזה מעשה שלי. [דאס איז יענימס מעשה אין דאס איז מיין מעשה]. ועוד: למה לנו לדבר מאחרים, הלא נתחיל לחשוב כמה וכמה אני מרוויח בהמנעל זה מיד ליד: העור הוא בכך וכו' (עיין שם כל זה היטב). והבן כי במעשה הזאת מבינים רב העולם כמה דברים הנוגעים לעבודת ה' יתברך שצריכין להתנהג בדרכי התמימות ולהיות בשמחה תמיד, אפילו בענינות ודחוקות גדול. וגם עבודתו ותפלתו אינו בשלמות כלל, אף על פי כן יהיה בשמחה בחלקו תמיד, ולא יסתכל על העולם כלל שיש להם פרנסה נגדו בכפלי כפלים ויש להם אכילה ושתייה ומלבושים נאים וכו' ואף על פי כן מלאים דאגות תמיד ברבוי חסרונות, וגם בעבודת ה' בתורה ובתפלה הם גדולים ממנו אלפים פעמים, ואף על פי כן אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה שמח בחלקו תמיד, כמבאר שם שהלחם שלו היה אצלו כל המאכלים שבעולם וכו' ומנעל שלו שגמר בכמה ימים ביגיעה גדולה והיה מלא חסרונות והרוויח בו פחות הרבה מאחרים, אף על פי כן היה יקר בעיניו מאד, והתפאר בו הרבה ולא הסתכל על אחרים כלל, ואמר: מה לי בזה, זה מעשה שלו וזהו מעשה שלי, וכנ"ל.

ורבנו ז"ל רמו בעצמו אחר שספר מעשה זאת, שכונתו לעניין תפילה ועבודת ה', כמו שמובא שם בסוף, שאמר רבנו ז"ל: ואם התפילה אינו כראוי היא מנעל בשלשה קצוות והבן, עיין שם. היינו כנ"ל, שצריכין להתנהג

בתמימות גדול כדרכי התם הנ"ל, וצריכין לדקדק בכל המעשה לקח לעצמו מוסר ועצות מדברי התם הנ"ל, ולילך בדרכיו ולהיות בשמחה תמיד ואל יבלבל אותו העולם כלל. ואפילו חבריו שזוכין לתפילה ועבודה הרבה יותר ממנו, אף על פי כן אל יפול בדעתו מזה כלל, רק יהיה בשמחה תמיד בכל נקדה ונקדה טובה שמרוויח בתפלתו ועבודתו איך שהוא, עיין שם בהמעשה ותבין. (ליקוטי הלכות - הלכות פסח ט' – אות כ"ב)

עצות ותפילות

(לל"ג בעומר)

רבי שמעון בן יוחאי. הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על ידו. כמובא בדברי רבותינו, וזכרונם לברכה (שבת קלח:). כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו: **עתידה תורה שתשתכח מישראל**. ואמר רבי שמעון בן יוחאי שלא תשתכח. שנאמר: **כי לא תשכח מפי זרעו**. וכמבואר בזהר (נשא קכד:): **בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא** (על ידי החיבור הזה, שהוא הספר הזהר, יצאו מן הגלות). ועתה בוא וראה והבן, נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה. כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק **כי לא תשכח מפי זרעו**. כי באמת בזה הפסוק בעצמו, מרומז ונסתר סוד הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשתכח התורה מישראל.

כי סופי תבות של זה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו**, הם אותיות **יוחאי**. וזה שמרומז ומגולה הפסוק: **כי לא תשכח מפי זרעו** - מפי זרעו דייקא; היינו מפי זרעו של זה בעצמו שהוא מרומז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי. כי על ידי זרעו של יוחאי שמרומז בזה הפסוק בסופי תבות כנ"ל, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה. כי בזהר דא יפקון מן גלותא כנ"ל.

ודע שסוד רבי שמעון בעצמו, הוא מרומז בפסוק אחר. כי דע כי התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד'): **עיר וקדיש מן שמיא נחית - ראשי תבות שמעון** וכו' (מתוך הקדמת הספר קיצור לקוטי מוהר"ן)

- (לקוטי תפילות א', מתוך תפילה מ"ז) רבי שמעון בן יוחאי עיר וקדיש מן שמיא נחית, בוצינא קדישא, בוצינא עלאה, בוצינא רבא, בוצינא יקרא, אתם הבטחתם לישראל שלא תשתכח התורה מישראל על ידכם, כי בזהר דא יפקון מן גלותא.
- ואפילו בתוקף ההסתרה שבתוך הסתרה בעקבות משיחא באחרית הימים האלה, הבטחתם שאף על פי כן לא תשכח התורה מפי זרענו, כמו שכתוב: **ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל אשר עשה, וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו**.
- והנה עתה הגיעו הימים אשר אין לנו בהם חפץ, כי ארך עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד, ובכל יום אנו הולכים ודלים, ומטה ידינו מאד **כי אזלת יד ואפס עצור ועוזב**.

- כי נשארנו כיתומים ואין אב, ואין מי יעמוד בעדנו והנה בתוקף סוף הגלות המר הזה, וכבר התחיל להתנוצץ התנוצצות משיח מימי האלקי האר"י זצ"ל, ועמך בית ישראל משתוקקים ומתגעגעים מאד להשם יתברך, והכל חפצים ליראה את שמך בהשתוקקות נמרץ ונפלא אשר לא הייתה כזאת מימי קדם **הקיצותי ועודי עמך**, באתי עד קץ כל הדורות ועודי עמך עדיין אנו אחוזים בך, ומשתוקקים לעבודתך בכללות הנפש.
- אבל אף על פי כן, גם גודל רחוקנו ממך בעתים הללו הוא גם כן בלי שיעור, **כי טבענו ביון מצולה ואין מעמד באנו מעמקי מים ושלבת שטפתנו** וראה את עמך ישראל מרודים מאד, אשר אי אפשר לבאר ולספר גודל התגרות הבעל דבר אשר התגרה בנו מאד, עד אשר הפיל אותנו מאד.
- והנה אנכי בעניי מי אנכי לספר צרות ישראל, רק אתם לבד ידעתם את כל המעמד ומצב של ישראל באחרית הימים האלה.

ואנפלא פיה שפיה השוחף תמידי ...

אך, באתי לספר ולצעוק עלי ועל נפשי, על עוצם רחוקי מהשם יתברך, ועוצם פגמי ועוונותי הרבים ופשעי העצומים, ועל אלה אני בוכה עיני עיני יורדה מים, כי אני יודע שום דרך איך להחזיר לי הכח דקדושה, ואיך לזכות לתשובה שלימה, ובאיזה דרך אתחיל לעזוב דרכי הרע ומחשבותי המגנות, ואיך ובמה אזכה לתקן קלקולים ופגמים כאלה לא ידעתי נפשי, אנה אני בא, אנה אולץ את חרפתי העצומה, אנה אברח, אנה אטמן מפני בשתי וכלמתי.

ואמר להרים כסוני ולגבעות נפלו עלי, אוי מה היה לי, אוי מה היה לי, על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי, אולי יחוס אולי ירחם, כי אין מעצור לה' להושיע גם אותי בעת הזאת, כי הרבה רוח והצלח לפניו, כמו שכתוב: הן כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה, ומי יאמר לך מה תעשה.

על כן באתי כעני בפתח, רש דל ואביון, נגוע ומעונה, מבולבל ומטורף עני וכואב, לצעוק ולזעוק לפני הדרת קדשך.

רבי רבי שמעון בן יוחאי, זכרו זאת ותשימו על לב, שזכינו בדורות הללו לשמוע נפלאות נוראות גדולתכם איך מרומז בתורה שעל ידכם לא תשכח התורה, כי הפסוק שהבאתם ראה ממנו, שהוא כי לא תשכח מפי זרעו הוא סופי תבות יוחאי, ושמכם הקדוש בעצמו מרומז בפסוק עיר וקדיש

מין שמיא נחית אשר אתם לבד יודעים סוד דברים האלה, אתם לבד יודעים גדולת ההבטחה שהבטחתם לישראל שהתורה לא תשכח מישראל על ידכם, ואיך משה רבינו עליו השלום נבא על זה בתורתו הקדושה מקודם.

על כן באתי להזכיר, נא רבותי הקדושים, חמלו עלי ואל תסתכלו על כל הרע שעשיתי מעודי עד היום הזה, במחשבה דבור ומעשה, אשר המריתי אמרי אל ועצת עליון נאצתי אל תביטו במעשי הרעים, ואל תעשו עמי כחטאי, ואל אקוץ בעיניכם, על אשר זה כמה אשר מעוררים אותי באלפים ורבות רמזים והתעוררות, ובכמה מיני עצות נכונות בכל יום ובכל עת, להתקרב להשם יתברך, ואני בעוצם קשיות עורפי קלקלתי ופגמתי בכל זה, ולא הטיתי אוזני ולבי לכל זה, חוסו עלי ואל תשיתו לב לכל זה, ואל יחר אפכם בי חלילה, רק תחשבו מחשבות עוד מעתה לבל אהיה נדחה מהשם יתברך ומכם חלילה.

כי עדיין אין מעצור לה' להושיע גם בעת הזאת כי אין לי שום כח עתה אלא בפי לבד, וגם זה מאתו יתברך אשר לא עזב חסדו ואמתו מעמי, ונתן כח ליעף כמוני, לדבר עתה מעט דברים האלה ועל זה תמכתי יתדותי, שתרחמו עלי ותעשו את אשר אזכה לשוב באמת להשם יתברך (ולבא לארץ ישראל מהרה בשלום, ולדבר כל זה ויותר מזה שם על ציון שלכם הקדוש).

והי' הטוב ברחמינו ישמע תפלתכם ויעזור ויגן ויושיע אותי ואת כל ישראל ולמענכם, ויחזירני בתשובה שלימה לפניו מהרה, ויאחזני ולא ירפני, ואל יעזבני ואל יטשני בשום אופן, עד שאזכה לשוב אליו באמת, ולהיות כרצונו הטוב מעתה ועד עולם, ולתקן בחיי את כל אשר פגמתי, בכח וזכות הצדיקים אמתים, אשר עליהם לבד אני ששן לסדר דברי אלה לפניכם ולפני השם יתברך, בעל החרמים יודע תעלומות.

הי' יגמור בעדי, הי' חסדך לעולם מעשי ידך אל תרף, הוציאה ממסגר נפשי להודות את שמך, בי יכתירו צדיקים כי תגמל עלי.

סיפור (התקרבות ר' ישראל אודסר לרבנו ז"ל) © ... ורוצה אני לספר עוד על הימים שהייתי מקורב

לרבנו זכרונו לברכה. בטבריא, היה גר תלמיד חכם אחד מופלג בתורה ויראת שמים מאד, מתלמידיו של החפץ חיים זכרונו לברכה, שהיה לומד בכל חודש הראשית חכמה וגומרו. אף שהוא ספר רב כמות, מלבד שהוא רב האיכות, הוא היה סוגר את עצמו בתוך החדר ונוהם כארי, בתוך שהיה לומד בראשית חכמה. וכל חודש, היה עושה סיום של ראשית חכמה, ומאחר שאני חפשי מזור נפשי, לפני ההתקרבות לר' ישראל זכרונו לברכה, נקשרה ידידות בינינו. והייתי הולך אליו ולומד עמו. שמו היה ר' צבי רוזנטל.

ואחר-כך כשראה את ההתנגדות לחסידות ברסלב ואת גודל מלחמתי וסבלי, נתעורר גם בו החשק, והתחיל להתקרב לחסידות ברסלב, והיו לו געגועים להתקרב לר' ישראל [קארדונר], זכרונו לברכה. ואני, שהייתי מיווד עמו, הייתי נכנס לביתו, ואמרתי לו: אם רצונך לטעום טעם חסידות, אגלה לך על אור כזה, שאין דוגמתו! ושבחתי מאד את ר' ישראל, זכרונו לברכה. ואברך זה, דרכו היה לילך בכל ליל שבת אצל חסידי סלונים, שם היו שומעים סיפורי חסידים; אני הייתי הולך לר' ישראל זכרונו לברכה בפרהסיא, והוא היה הולך בצניעא. כי היה אומר בביתו, שהולך לחסידי סלונים, והוא הולך לר' ישראל, זכרונו לברכה.

כשעברו כמה שבתות ולא הופיע, התחילו חסידי סלונים לשאול עלי. התחילו לעקוב אחריו ומצאוהו הולך לשם. ואז התחילו חוששים, פן כל בני הנעורים יתקשרו עם ר' ישראל, זכרונו לברכה. ואז הפעילו כל הכוחות כדי לנתקו משם. והיו שומרים את צעדיו ולא היה יכול להכנס עוד לר' ישראל, זכרונו לברכה. אבל לבו בער בו באש קודש, והחליט לילך לירושלים,

להצטרף שם אל חסידי ברסלב. הוא גילה לי את הדבר בצניעא. הוא היה עני מרוד, אבל גיבור כוח. והלך ברגל לירושלים מחוסר כסף לנסיעה. חותנו של ר' צבי זכרונו לברכה, כששמע זאת, הלך למוכתר והתלונן על חותנו, שהניח אותו ובניו ונסע. אמר: יש לאסור את ישראל בר, שבועדי יודע הוא, להיכן הלך. ר' ישראל זכרונו לברכה היה אזרח אוסטרי, והיה חוק שאסור לאסור אזרח אוסטרי אם הוא בביתו, ורק מן הרחוב אפשר לקחת אותו. אבל אני שהייתי אזרח טורקי, לקחו אותי ואסרו אותו.

ואחר-כך הלכו כולם לבית ר' ישראל זכרונו לברכה והתחילו ליידות שם אבנים ושברו החלונות, ועשו חורבן. והוא היה מתפלל בקול בוקע רקיעים, כאילו לא קרה דבר. וכולם ששמעו, קיבלו הרהור תשובה. והמוכתר בא עם שוטר וחשב שימתין עד שיגמרו תפילתו, אז יקרא אותו לחוץ ויאסור אותו. כל המתפללים משגמרו תפילתם, יצאו מבית הכנסת וראו את כל המהומה, שאלו לפשר הדבר. היה שם הרוקח ועוד שני בעלי בתים שנחשבו כבר מן החדשים. אבל ששמעו את תפלת ר' ישראל זכרונו לברכה נתרגשו מאד ואמרו למוכתר, שירפה ממנו. ונכנסו ודברו עם ר' ישראל, זכרונו לברכה, ומאז נקשרה ידידות ביניהם ... (המשך יבוא בעזרת ה')

מכתב

לדיד לבי התאב וכמה לחזות במחזות הצנחנות הצפונות ונגזרות, ירום ה' קרן ישעו ויפקח עיני שכלו להבחין ולראות האמת עין בעין.

בימינו בא שודד בגבולנו והוא ראש לכל צוררינו, שם מצור ברזל עלינו, טמן מוקשים בדרכנו, פרש רשתות להגלינו, עיניו לטש ושניו חרק עלינו להתגולל ולהתנפל עלינו לכולתנו ולהשמידנו מיהדותנו, ובכל יום ויום מתחדש ומתגבר עלינו כוס תרעלו להשקותנו, ואין ביכלתנו כלל לעמד כנגדו. לכן הפליא ה' לעשות עמנו והקדים רפואה למכה והוריד לנו הצדיק האמת, ראש ומבחר מכל בחירי צדיקיא, נחל ונבוע מקור חכמה, שהוא הרבי ומנהיג היחידי שבדורנו ושל כל דורות הבאים, להשקות כל הארץ חכמה ודעה את ה' בנהרי ונחלי חכמתו ותקונו ועצותיו העמקות והתמימות. לטהר טמאים, להרחיץ צואים, להלבין כתמים, לזכות אשמים, לכפר זדונים, לקרב רחוקים, לקבץ נדחים ואובדים, להוציא ממסגר אסורים, לתת חפש לשבויים, להחיות רוח שפלים, לשמח לב נדכאים ונדוים.

אשרי הזוכה להנצל מן הטועים והתועים בחשך ואפלה לבל יראו ויביטו באור הצדיק האמת שהוא שרש כלל כל הצדיקים שבכל הדורות, והוא יגמר בשלמות כל התקונים שהתחילו הצדיקים שבכל הדורות לתקן העולם, כי גם הצדיקים הגדולים עדיין לא גמרו עניין זה בשלמות, ורק הוא יגמר כל התקונים ויתקן כל העולם בתכלית השלמות. ובגדל כוחו יכניע ויבטל כל המינות ואפיקורסות מן העולם וימשיך אמונה גדולה בעולם בתכלית השלמות וישונו כל באי עולם לה' יתברך ויקיימו כלם את התורה, ויאיר לכל אחד התגלות אלקותו בהתגלות נפלא מאד, אשר עדין לא נשמע ולא נראה כזאת מימות עולם.

יש נפשות נפולות מאד מאד שנפלו כמו שנפלו לתהום תחתיות עד אין קץ, עד שנאחו בהם הרע כל-כך עד שאי אפשר להם בשום אופן לשוב לה' יתברך, ואי אפשר שיהיה להם שום תקון בעולם כי אם על-ידי נשמת הצדיק האמת שיש בכחו הגדול לתקן הכל, אפילו בכל המקומות ובכל העיניים העוברים עליו, להחיות ולעוררו ולהקיצו ולהקימו מכל מקום שהוא, ואז השמחה גדולה מאד. כי אין שמחה לפניו יתברך כמו בעת שמחזירין אליו את הרחוקים מאד, כי ה' יתברך חפץ חסד הוא וצופה לרשע וחפץ בהצדק, וכל זמן שהאדם רחוק ממנו יתברך בעוונותיו - צר לו מאד, כביכול, וחושב לבל ירחם ממנו נדח. ועל-כן כשהצדיק מעלה ומתקן הרחוקים והנדחים שנדחו ונפלו בעמקי עמקי התהום תחתיות ומחזירם לה' יתברך, על-ידי זה נגדלת השמחה מאד מאד. כמו שמחזירין להמלך את בנו שגרש מעל פניו בעוונותיו, ועל-ידי זה שנתרחק קלקל בכל פעם ביותר מחמת שנפל בדעתו על-ידי שראה גודל רחוקו מהמלך, עד שטעה ונדמה בדעתו שהמלך הרחיקו לעולם ולא היה מצפה שישונו עוד אל המלך, כמו שכתוב: "לא יאמין שוב מני חושך". ובאמת יש להמלך צער גדול בכל עת וזוכר את בנו הרחוק בכל עת. וכשמצא אחד שמרחם על המלך ועל בנו והולך אל המקום המזהם שנפל לשם ומרמז לו רמזים ומתנהג עמו בחכמה נפלאה פלא והפלא, עד שמכניס בו הרהורי תשובה ומחזירו אל המלך, כמה שמחה ותענוג גורם אל המלך עד אין שיעור, כי זה עיקר שמחתו וגדלתו ותענוגו ושעשועיו של המלך יתברך, כשמחזירין אליו הרחוקים מאד ועולין ונתקנין מחרפת עוונותיהם העצומים, איך שהוא, איך שהוא, אפילו אם עברו מה שעברו, חס ושלום...

~ אחינו בית ישראל ~
"אין צדקה נחשבת כמו צדקת הדפוס"
תרמו נא, בעין יפה, למען העלון שלכם.
[בכל סניפי הדואר, חשבון מס' 7-2255-89]

